

L'ESSOR

FASO KUMAKAN

SIRI

11

OKUNOBURU

1986

S.P. : 24

Tél. : 22-21-04

Bamako (Mali)

Zenerali Musa TARAWELE ka nyogonyew

Taratadon wula fè, sétanburu kalo tile 23, an ka jamana kuntigi Zenerali Musa TARAWELE ye Bara JUFU bisimila a ka baarada la. Ale ye Senegali lakanitase-bèn dò kuntigiba ye a tun nalen bè an ka yèremahoronya seliw la.

U ka kuma tun bè Mali ni Senegali ka nyogonsirataama kan. Teriyasira min bè an ka politikitòn ni Senegali politikitòn cè, u da ser'o ma bawo Bara JUFU ye oton nyémogò dò ye. U y'u fèla jira nyogon na dinyè kunkankoko caman na.

Bara JUFU bolen kò Peresidan bara, lakanita nyinina minnu bolen bè dinyè fan bée ka na an ka seli in lajè, olu bisimilala Peresidan fè. Senegali ni Alizeri ani Burukina taw b'a la; Afirika Nimòrò 1 ta ani Faransi taw, Abijan taw ani dòwèrew...

Peresidan tun ye Alizeri jamana kònò kow minisiri bisimila, Haji Mohamèdi YALA, ale fana tun welelen don an ka seli la. Teriya ni badenya min bè Mali jamana ni Alizeri cè u da sera o ma ani u ka nyogonsirataama bë se ka yiriwa cogo min.

Peresidan Musa TARAWELE y'a jira ko Mali cèsirilen bè a ni Alizeri ka teriya bë se ka jiidi cogo min, ko fangaso ni politikitòn bée cèsirilen bè o la walasa jamana fila ninnu denw bë wasa cogo min.

Alizerikaw ka ciden ye u ka jamana kuntigi Shadili Bénijedidi ka foli lase Zenerali Musa TARAWELE ma; a ye Alizeri jamana denw ka foli lase Mali denw ma, yèremahoronya sa nyelèmaseli in na.

An ka jamana kuntigi Zenerali Musa TARAWELE ye Moritani lasigiden ni Burkina Faso lasigiden bisimila. U tun nalen bè

ZENERALI MUSA TARAWELE NI ANI KONATE

u ka lasigidensebèn di. Sèbèndi in kéra Seku Minanju TARAWELE ni Filifen SISOKO nyè na, olu bë politikitòn nyémogòjèkulu la, a kéra fana Modibo KEYITA nyè na o ye jamana wèrèw sirataama minisiri ye. Ngolo TARAWELE ni Tijani GISE fana tun bë yen, olu ye Peresidan ka baarada nyémogòw ye.

Moritani ka lasidéen kura in, Amèdi Uludu Abudala de fòlòla ka kuma ka Mali ni Moritani ka teriya fò. A ko fèn fila bë yen min bëna ale ka baara nogoya: a fòlò ye ale bë Mali dòn kòsèbè; a filan ye Zenerali Musa TARAWELE ka dèmè ye, bawo ale dalen h'a la ko an ka Peresidan cèsirilen bë Afiriki jamana bë se ka lafiya ni hakililatigè sòrò cogo min.

Moritani lasigiden ko teriya ni badenya min bè Zenerali Musa TARAWELE ni olu ka Peresidan Hawuya Sidamèdi TAYA cè, o ye sababu ye k'ale ka baara nogoya. K'ale fana b'a seko n'a damajira bée kë walasa jamana fila ninnu ka nyogonsirataama bë jiidi cogo min.

O kò Zenerali Musa TARAWELE ye kuma ta ka Moritani lasigiden in tenu, munkòson dannaya min dir'a ma k'a kë lasigiden ye. A ko Mali nyémogòw bë n'u seko kë walasa a ka lasigidenbaara bë se ka

nogoya cogo min. A ko k'ale tun taara taama min na Mòrita-ni zuluye kalo tèmènen k'o kéra sababu ye ale ka Mòritani kaw ka cèsiri dòn u ka jamana baara la. A ko Mali ni Moritani bée kuntilenna ye kelen ve wa u ka nyetaasiraw ye kelen ye fana. O de kama u h'u bolo di nyogon ma ka ja ni jirintanya ni ntònw kèle.

O kò Burukina Faso lasigiden Madamu Ani KONATE ye kuma tak'a ka lasigiden sèbèn di an ka jamana kuntigi Zenerali Musa TARAWELE ma. A ko:

Nisondiya min l'a la o ye i n'a fò balima fila mana fara, olu mana nyogon kunhèn don min, ka fèrè tigè k'u ka balimaya sinsin. Mògò min bë jamana fila ninnu cèla kala ma kabini lawale la, mògò min bë u ka balimaya kala ma, o bë bi nyogonkunbèn in faamu. Bi don in bë waati kura de dàvinè, waa-min ye jar na filaw ka nyogon aamu waati ye.

Madamu Ani KONATE ka kuma kònò a k'a dalen h'a la Mali denw bée lajèlen de hèn'ale dèmè a ka lasigidenya baara in na. A ko nyinan san ye kèleban san ye dinyè jamana hòrnyanen bée kònò; ale sugandilen ka kèleban kònònin ye Mali jamana ni Burukina Faso cè o ye dannayaba de ye. Nin lasigidenya kalifallen muso la, o kòrò

ka bon bawo hadama-denya baju ye muso ye.

Madamu Ani KONATE ko an ka jamanaw marabaga kòròw de y'an bila nyogon na, k'an bila kèle la min ye dusukunw fara ani ka balimaw kòdon nyogon na. Nka jamanadew ka nyèsuma kòsòn, fangaso fila ninnu y'u wasodon kèleban siraw nyinini na. Burukina ye layidu ta ka tèmèn sira fè, kiiri mana tigè k'u bila sira min kan. A ko fana zin kèle in kéra sababu ye jamana filaw k'a faamu k'u taa nyogon kò. A kéra sababu ye u k'a faamu ko juguman mana kelen sòrò, o dimi bë dò in fana sòrò.

Zenerali Musa TARAWELE ka jaabi kònò a ye Madamu Ani KONATE tenu, Burukina nyémogòw ye dannuya min da a kan. A ko Burukina Faso ka cidenw dòw tun nalen bë 1972 san ka na an ka yèremahoronya sa-

nyelèma seli la. Tarawelekè kelen tun b'u la a y'o nyinin-ka o ye yorò jumèn Tarawele ye? O ko k'ale bë bò kénèdugu fan dò fè. Nin b'a jira ko kénèdugu fan fila bée ye balimaw ye.

Zenerali Musa TARAWELE ko Mali fè, kèle banna; ko layidu min tara u fè ko Mali h'o tiimè. A ko ale bë Burukina Faso ka politiki sira lakodòn wa a ka dèmè b'a ye fana bawo u ka o politiki sira ye Burukina Faso denw nidungòsira ye jaati. A ko e bë jènn'a ye jekulu ka sigi sen kan min bë jamana fila ninnu kunkanko bée lajèsan o san. A ko fènan gèlen Mali ma k'a siginyogon jamanaw sirataama bò. Peresidan y'a ka kuma laban ni nin du-gawu ye:
Ala m'an kafolen tora; Ala kan'en kafo ka di dinyè ma.

Alimanw ka dèmè furako la

Kòrònna Aliman jamana lasigiden Kari-li Hénizi WIZIKE, o ye fura caman di Mali "kura ruzi" ma, fura ninnu dira Aliman jamana ka "kura ruzi" de tògò la. "Kura ruzi" ye tòn ye, dinyè kònò, min nyèsinnen bë dògòtòròsow dèmèni ma ani dèsbagatòw dèmèni; tòn in bolofara bë jamana bée kònò.

Aliman jamana kura ruzi ka nin wale kéra alamisadon sètanburu kalo tile 18 Mali "kura ruzi" ka baarada la. Wale nyémogoya tun bë Laji Abudaramani JAKITÉ bolo, o min ye an ka "kura ruzi" Peresidan dankan ye, Laji Umaru KONE fana tun bë yen; o ye an ka kura ruzi baarada kuntigi ye ani Madamu Kureshi, o ye ku-

ra ruzi tòn kuntigi ye.

Fura minnu dilen file Mali ma o kasabi bë miliyón 15 hò sefawari la, u dira walasa k'an ka jamana dèmè ja kèleli la Alimanw ka lasigiden in ko Afiriki jamana caman degunnen bë ja ni kòngò ni banaw fè o de kama ale ka jamana b'u dèmè, wa Aliman jamana ka dèmè bë se jamana hòrnyanen kuraw bée ma dinyè kònò.

Aliman jamana "kura ruzi" ye dèmè minnu di Mali "kura ruzi" ma o bëe lajèlen bë taa miliyón 53 la. An b'aw hakili laigin ko Mali kura ruzi tòn sigira sen kan 1965 san na wa Aliman jamana ka kura ruzi tòn de tun ye Mali dèmè a ka tòn in sigili la.

Mali ka yèrèta sanyèlèma 26 nan gintanw kologirinyara

An ka yèrèmahorónya sanyèlèmaseli hukumu kónò, jamana

lakanani minisiri, zeneralí Seku LI ye jala di sôrôdasi cè

9 ma ka da u ka cèfarinya kan kèlela la.

Jala min dira u ma o bë di kèledenw ma minnu y'u ni saraka ka dème don kèleden-nyögón wèrè ma min joginnen don wali min bë farati wèrè la, k'u ta ka bô juguw fanfèla la ka na n'u ye. Jala in bë di fana kèleden ma min y'a tonyögón do su doni ka bô juguw yôrò.

Kèleden 9 minnu ye nin jala sôrô olu ye Lasidan Nyagajé Karanbe; Kaporalí Kamatigi Kulubali; Bubakari Tanbura ani Koniba Daramé ani sôrôdasi kilasi filanen mógo 4; Hamidu Dawuda, Lasina kulubali, Dirisa kulubali ani Hamaduni Gindo.

Jalaw dilen kô u ma, defile daminèna Zeneralí Musa TARA-

WELE nyèna. Piyonyew témènna, a neinin n'a kôrôbalenw, denmisènw ka tondénw témènna, o kô sôrôdasikòròw n'u ka firi-yamusow. Bamakò kin wôoro bëe defilela ani dorsew ka tòn.

Sôrôdasiw ka defile tugura o la. Sôrôdasi kalandenw ni lakôliden minnu b'u ka sôrôdasiya kèleji ni kungo tigilamögów ni duwanyèw; zandaramuw ni polisiw, garadiw ni gumiyw; sanna kèledenw ni duguma kèledenw.

Mototigiw tugur'o la n'u ka fini bulamaw ye, o kô kèlekè mòbiliw témènna ani pankulunw. Jamana fan bëe, duguncinlw ni dugubaw, bëe ye an ka yèrèmahorónya se li in kë fo ka wasa.

sahelijamanaw ka ja kèlelitòn

Ja ni jirintanya kasaaraba min binna an ka sahelijamanaw segin ninnu kan n'o daminèna kabini 1969 san na, o de kéra sababu ye a jamana nyémögów ka nyögón kumbèn 1973 san setanburukalo tile 13 Wagadugu, walasa ka fèerè nyini nin kasaaraw la.

Jamana kuntigi ninnu ye tòn min si gi sen kan walasa ka ja ni jirintanya kèle sahelí kónò, o tòn sanyèlèmaseli de hukumu kónò an ka sènèko minisiri ye nin jemukan kë.

An ka jamana kuntigiw ye kuntilenna min di u ka tòn ma, o ye balo bë se ka labéli kë cego minna, u ka jamana kelen-kelen bëe kónò kasòrò a ma bô kôkan ani ka jirintanya kèle. U y'u cèsiri ka dinyè bee ladonniya nin kasaaraw kan ani ka nyininiw kë sababuya minnu nana ni ja in ye walasa a kèleli fèerè na sôrô.

Kunnafoniw jènsènni dinyè kónò, o këra sababu ye tòn in ka dème sôrô jamana damadòw ni jekulu dòw fè fo ka taa tòn

wèrè sigi sen kan ko "Saheli Teriw ka tòn". Sahelijamanaw ka tòn in sera ka dème caman sôrô o sen fè. K'a ta 1975 san fo 84 san na, u sera ka miliyari 13 sôrô dolariwari la.

Nka halisa ja bë sen na sahelijamanaw kan. Mali kónò yan, Sahelijamanaw ka tòn in jöyòrò bë walew la, wale o wale nyèsinnen bë balodèsè balili ma jamana kónò, wale minnu ye jirintanya kèleli ye ani baganmara yirivali. Tòn in nyèsinnen bë fana sanji jateminè ma sènè ka ma ani ka nyinini kë sumansiw la minnu bë se ka ja kun. Tòn in kelen bë ka gakulunkana jènsènni kë a kunko ye Mali kónò.

An bë Ala tanu, salon samiyè nyèna. An bë dugawu kë Ala ka nyinè ta fana nyèten. O bëe n'a ta an jörèlen bë nténw ka tinyèni na sahelijamanaw kónò. Nka Mali kelen bë ka fèerèw tigè minnu b'u ka tinyèni kumbèn. Nin yòrònin na an bë foli ni tanuni kë jekuluw ye minnu y'an dème ka nténw ka tinyèni kumbèn.

Madamu Gaku ye kunnafonina dunanw bisimila

Mali fangaso ye kunnafonina minnu wele ka na an ka yèrèmahorónya seli in na, olu taara bô an ka kunnafoniso minisiri ye taratadon setanburu kalo tile 23, san 1986.

Madamu Gaku Fatu Nyangi y'u kun bèn ani k'u bisimila ni nisondiya ye a ka nyögónyeso kónò. A ye kunnafonilaw jöyòrò jira u la an ka

faantan jamanaw kónò.

Madamu Gaku ka jemukan labènbali in kónò, a ye kunnafonina ka baara gèleyaw fô ani nögoyasira minnu bë se ka nyini o la an ka jamanaw kónò, ka baara kë nyögón fè, nyögónfaamu ani nyögondème na.

A ko fana k'u ka kan k'u cèsiri kunnafo ni nyinini n'a jènsènni na tinyè lakika de sira kan,

k'u ka baara bë kun-kòròta sôrô o sira de kan. A ko kunnafonina ye jama ladamilaw de ye.

Kunnafonina dunanw tògò la, Bara JUFU ye kuma ta, ale ye Senegali lakahitase-bèn kuntigi ye. A ye an ka minisiri fo ani k'a tanu k'a da kan a bë jöyòrò minna o bë musow kunna-wolo an ka faantan jamanaw kónò.